

Socialinio projekto – „Nebūk naivus kelyje“ iniciatyva.

Į Moksleivių bei studentų elgesio taisykles įtraukti punktus apie atsakingą keliavimą.

Atkreipiant dėmesį į pastarųjų metų tragiškus įvykus dėl jaunimo neatsakingo ir neapgalvotai pasirinkto keliavimo, būdo, atkreipiant dėmesį į sparčiai paplitusį jaunimo neatsargų bendravimą socialiniuose tinkluose su nepažįstamais žmonėmis, vis populiarėjančią bendrakeleivių paiešką internetu, jaučiame pareigą į moksleivių, bei studentų elgesio taisykles įtraukti punktus apie atsakingą keliavimą.

Mūsų pasiūlymai kokių atsargumo priemonių reikėtų laikytis keliaujant su nepažįstamu asmeniu.

1. Jei yra galimybė – prieš kelionę patiems šiek tiek pabendrauti su vairuotoju.
2. Jeigu įmanoma, reikėtų pasižiūrėti to žmogaus socialinio tinklo profilį, susirinkti informaciją apie jį, galbūt paklausti kitų žmonių, kurie jau yra važiavę su tuo žmogumi, ar jis yra nepavojingas.
3. Prieš sėdant į nepažįstamojo automobilį būtina artimuosius informuoti apie automobilio markę, modelį, spalvą, valstybinį numerį ir nurodyti vietą, kur keliaujate. Būtina kad ši informacija būtų iš anksto perduodama artimiems žmonėms
4. Įsėdę pirmiausiai patikrinkite, ar durys neužsirakina automatiškai, nes vairuotojas gali būti įjungęs automatinį durų užraktą ir tada duris galima atidaryti tik iš lauko pusės. Suvidinkite, kad blogai uždarėte duris ir patikrinkite jas.
5. Jei ten, kur esate yra kitų žmonių ar namų, vos tik įsėdę galite jiems pamojuoti ir apsimesti, kad atsisveikinate. Tada vairuotojas galvos, kad Jūsų draugai žino, į kokį automobilį įsėdote.
6. Neblogai turėti šalia savęs ašarinių dujų balionėli, dėl viso pikto. Tačiau gerai išsiaiškinkite, ar tai nedraudžia įstatymai toje vietovėje, kur keliaujate jį naudoti (kai kuriuose šalyse tai draudžiama).
7. Jei vairuotojas važiuoja ilgą kelią, siūlo pailsėti ir numigti kartu kurį laiką, niekada nesutikite. Sakykite, kad vykstate pas draugą ir ten išsimiegosite. Jei jis vis dėl to sustos ir sakys, kad jam reikia pailsėti, geriau išlipkite ir stabdykite kitą automobilį.
8. Jei pajaučiate, kad kažkas ne taip, tačiau nesate visiškai tikri, labai geras būdas yra tiesiog pasakyti vairuotojui, kad jums bloga ir paprašyti, kad stotų, nes tuoj vemsite. Jis, žinoma, sustos, nes nenorės, kad tai atsitiktų jo automobilyje. Automobiliui vos tik sustojus, eikite kuo toliau nuo jo ir pasakykite vairuotojui, kad kelionės nebetęsite.
9. Pastebėjus keistą nepažįstamo vairuotojo elgesį, nereikėtų sėdėti rankų sudėjus. „Jei žmogus mato, kad vairuotojas pradeda elgtis keistai, važiuoja visiškai ne ta kryptimi, reiktų bandyti parašyti trumpąją žinutę ar paskambinti bendruoju pagalbos telefonu 112.
10. Dėl visa ko, visada turėkite su savimi tualetinio popieriaus ritinėlį ar vienkartinį nosinaičių ir ziebtuvėlių. Vairuotojui atsisakius sustoti, uždekite tualetinį popierių ar nosinaites ir meskite ant galinių sėdynių. Dūmai ir ugnis privers vairuotoją sustoti, o visa tai, be abejo, atkreips pravažiuojančių automobilių vairuotojų bei keleivių dėmesį.
11. Bet kuriuo atveju, kad ir kas atsitiktų, stenkitės visada išlikti ramūs ir pasitikintys savimi. Neleiskite panikai užvaldyti jūsų pačių.

Priedai.

1. Prieš kelionę įsitikinti, kad įkrautas judriojo ryšio telefono akumuliatorius – esant būtinumui susisiekti su artimaisiais, draugais ar išsikviesti pagalbą.
2. Prieš įsėdamas į transporto priemonę, įsidėmėti ar užsirašyti jos modelį, markę, valstybinį numerį ir spalvą – esant būtinumui policija galėtų lengviau ir greičiau surasti transporto priemonę.
3. Atsisėsti į transporto priemonę ant galinės sėdynės, kuo toliau nuo vairuotojo, kad būtų galima stebėti jo veiksmus.
- 4. Važiuojant, nuolat stebėti aplinką, t. y. pravažiuojančius kelio ženklus (pvz. miestelio, kaimo pavadinimus, nuorodas ir pan.), stulpelius žyminčius kilometrus, objektus (pvz. vandens bokštą ir pan.) ir t. t. – esant būtinumui galėtų nurodyti kuo tikslesnę važiavimo arba sustojimo vietą, kad prireikus pagalbos tarnybos galėtų reaguoti kuo skubiau.**
5. Apie tokį vykimą pranešti artimajam arba draugui ir įsėdus į transporto priemonę nusiųsti jam SMS žinutę apie šios transporto priemonės duomenis (modelį, markę, valstybinį numerį, spalvą) ir nuolat SMS žinute informuoti jį apie važiavimo kryptį – esant būtinumui jis galėtų žinoti kuo tikslesnę vykstančio asmens vietą, kviečiant pagalbos tarnybas.
6. Vairuotojui nusukus nuo kelio ar jam pradėjus elgtis neadekvačiai (įtartina), pareikalauti jo sustoti ir išleisti jus.
7. Jeigu važiuojant, pastebima, kad užblokuotos (užrakintos) transporto priemonės durėlės, kad būtų galima išlipti, o vairuotojui nereaguojant į prašymą sustoti ir išleisti, reikia pabandyti išdaužti stiklą arba kitaip atkreipti pravažiuojančių kitų transporto priemonių vairuotojų dėmesį.

Pats efektyviausias ir greičiausias būdas išsikviesti į įvykio vietą atitinkamas pagalbos tarnybas – pagalbos reikiančiam pranešėjui skambinant bendruoju pagalbos telefono numeriu 112, kadangi Centre įdiegta skambinančiojo vietos nustatymo sistema, kuri veikia skambinant iš stacionarių ir mobiliųjų (su SIM kortelėmis ir be SIM kortelių) ryšio priemonių. Tačiau mobiliojo ryšio operatorių skambinančiojo vietos nustatymo sistemų tikslumas svyruoja nuo 100 iki 700 metrų miesto teritorijoje ir nuo 5 iki 30 kilometrų užmiestyje, todėl automatinis vietos nustatymas yra naudojamas tik kaip pirminio lygmens vietos nustatymo priemonė, kai skambinantysis nežino miesto ar rajono. Todėl priimant pagalbos prašymą pagrindinis įvykio vietos nustatymas yra, kaip buvo aukščiau minėta, kuo tikslesnė skambinančiojo nurodyta vieta ir informacija, padedanti kuo greičiau nustatyti įvykio vietą arba nukentėjusįjį asmenį, kas turi didelę reikšmę atitinkamų pagalbos tarnybų padėjimas nukentėjusiajam asmeniui įvykio vietoje. Kuo tikslesnė nurodyta įvykio vieta, tuo lengviau ir greičiau bus surastas nukentėjusysis, kuriam bus suteikta reikalinga pagalba.

Pagalbos prašymas Centre priimamas ir tada, kai gresia pavojus sveikatai arba gyvybei, todėl rekomenduotina nelaukti ir bendruoju pagalbos telefono numeriu 112 kreiptis tik pamačius nepažįstamojo vairuotojo įtartinus veiksmus (pvz. nuo autostrados pasuko į žvyrkelio kelią, pasuko į mišką, sakydamas, kad taip greičiau atvyksite į reikiamą vietą, pradėjo neadekvačiai elgtis ir kalbėti įtartinomis temomis ir pan.), neatsižvelgiant į tai, kad atvykus policijai, nepasitvirtins įtarimai dėl nepažįstamo vairuotojo.

